

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17C/9/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717209663
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5717209663.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Martine, v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou právnej veci žalobcov v rade 2/ X. M., S.. XX.XX.XXXX, N. M. XXX XX Z. S. N. Č.. XXX, štátny občan SR, 3/ X. M., S.. XX.XX.XXXX, N. M. XXX XXZ. S. N. Č.. XXX, štátny občan SR, 4/ H. A. ,R.. M. S.. XX.XX.XXXX, N. M. XXX XX Z. S. N. Č.. XXX, štátny občan SR, 5/ mal. F. M.E., S.. XX.XX.XXXX, N. M. XXX XX Z. S. N. Č.. XXX, štátny občan SR, zastúpený zákonným zástupcom otcom X. M., S.. X.X.XXXX, všetci žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Jaroslavom Čiernym, advokátom, so sídlom Holubyho 51, 036 01 Martin, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, , so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441; právne zastúpený: JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v rade 2/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.500 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v rade 3/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.500 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v rade 4/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.500 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v rade 5/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6.500 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Vo zvyšku sa žaloba zamieta.

VI. Žalobcovia v rade 2/ až 4/ majú voči žalovanej právo na 100% - nú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

VII. Žalobca v rade 5/ má voči žalovanej právo na 73,34 % - nú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 27.6.2017 sa žalobcovia pôvodne v rade 1/ až 5/ domáhali voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch každý vo výške 7.500 €. Žalobkyňa v rade 1/ zobrala žalobu voči žalovanému späť v podaní doručeným súdu dňa 13.12.2017 (č. I. 88) z toho dôvodu súd uznesením sp. zn. 17C/9/2017 zo dňa 5.2.2018 konanie zastavil a ďalej sa konanie viedlo už len zo strany žalovaných v rade 2/ až 5/ proti žalovanému. Žalobcovia žalobu odôvodlili tým, že sú pozostalí po X. M., S.. X.X.XXXX, ktorý zahynul pri dopravnej nehode dňa 26.7.2015 na ceste č. 111/2142 v smere od

obce Žabokreky do obce Necpaly, pričom vinníkmi nehody bola N. X.. S.. X.X.XXXX, ktorá bola za prečin usmrtenia uznaná za vinnú rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/42/2017 zo dňa 15.5.2017. Žalovaný ako poisťovateľ povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vinníčky nehody poistnú udalosť riešil pod číslom 9523942524, pričom stanovil spoluvinu poškodeného na 50 % a má poškodenej X. M. Y.radil 50 % pohrebných nákladov, preto aj žalobcovia pristúpili samým žalovaným určenú spoluvinu poškodeného X. M. vo výške 50 % aj vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Popísaným konaním došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcom. Rodina, manželstvo, otcovstvo, vzťah vnuka a starého rodiča, duševné a fyzické zdravie, právo na starostlivosť v starobe a chorobe a právo na pokojnú smrť v kruhu svojich blízkych. To všetko je nenávratne preč. Ide o neodstrániteľné následky zásahu. S poukazom na judikovaný záver Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp.zn. III Ús/666/2016 povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žalovaný bol vyzvaný pokusom o zmier na zaplatenie žalobou uplatnených súm. Žalovaný však oznámil, že plniť nebude s tým, že nemajetková ujma v peniazoch nie je krytá poistením podľa zákona č. 381/2001 Z. z.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného poistenia a preto dožadovať sa úhrady nemajetkovej ujmy voči žalovanému nie je správne. Žalovaný zastáva názor i po vydaní rozhodnutia Európskeho súdneho dvora C-22/12 podľa ktorého povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obeti usmrtených pri dopravnej nehode, ale len vtedy ak je náhrada na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/168/2009 a zdôraznil, že slovenské občianske právo nesubsumuje nemajetkovú ujmu pod rozsah poistného krytia zodpovednosti za škodu. Tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/219/2016 15.5.2017, z ktorého vyplýva, že keďže slovenské právo neupravuje náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

3. Žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu sa vyjadrili k vyjadreniu žalovaného, pričom opätovne poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II IÚs/666/2016, v ktorom sa Ústavný súd vysporiadal s argumentáciou žalovaného t.j. s citovanými časťami rozhodnutia rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 4Cdo/168/2009 a 3Cdo/301/2012 a označili za nesprávnu, a aj rovnakou argumentáciou Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí 8Cdo/219/2016, ktorú Najvyšší súd naďalej používa napriek tomu, že je právnym názorom Ústavného súdu uvedenom v uznesení sp.zn. III Ús/666/2016 viazaný. Z uvedeného je zrejmé, že výklad žalovaného, či už o potrebe eurokomfortného výkladu právnej normy, či o zriedkavých argumentačných záveroch súdu vrátane Najvyššieho súdu SR je prekonaný citovanými závermi Ústavného súdu SR.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že nemá vedomosť o žiadnom hmotno-právnom ustanovení v právnom poriadku SR, ktoré súdy všeobecného súdnictva zaväzuje rozhodovať výlučne zo závermi uznesení Ústavného súdu SR. Priamo z Ústavy vyplýva iba oprávnenie Ústavného súdu poskytovať záväzný výklad Ústavy a Ústavných zákonov, nie však zákonov. Vzhľadom k tomu má konajúci súd rozhodnúť súladne s praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že nemajetková ujma nespadá pod rozsah povinného zmluvného poistenia.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie a zistil nasledovný právny a skutkový stav veci:

6. Žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu zotrvali na žalobe, ako aj na svojich písomných vyjadreniach a zdôraznili, že strata blízkej osoby spadá po úpravu osobnostných práv podľa Občianskeho zákonníka. Súčasťou súkromného života je tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými. Strata blízkeho človeka spôsobila pozostalým ujmu, pretože smrťou tejto najbližšej

osoby stratili možnosť realizácie a ďalšieho budovania rodinného života. Prišli o možnosť rozvíjania stabilných citových vzťahov a prestali byť plnohodnotnými rodinami.

7. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava svojich písomných vyjadrení. Zdôraznil, že si je vedomý, že rozhodovacia činnosť súdov sa rôzni, avšak na nižšej úrovni, ako je Najvyšší súd Slovenskej republiky. Žalovaný namieta svoju pasívnu legitimáciu v danom spore s tým, že do práv poškodených zasiahla vodička a preto je potrebné si právo uplatniť voči nej a nie je možné ho previesť na poisťovňu. Pokiaľ ide o samotnú výšku, tak zdôraznil, že zosnulý sa pričínil na dopravnej nehode, ak zosnulý ako vyplýva z trestného spisu bol v stave ťažkej opilosti a pohyboval sa po ceste zľava doprava, tak toto vníma žalovaný ako závažné pričinenie a nepovažuje za správne žiadať nemajetkovú ujmu a už vôbec nie od žalovaného.

8. Žalobkyňa v rade 4/ uviedla, že nebohý otec jej veľmi chýba. Bola s otcom od narodenia v jednom dome. Keď sa vydala, pomáhal jej rodine postaviť dom, pomáhal jej so starostlivosťou o rodinu, so starostlivosťou o dom. Spomína si na neho často pri bežných príležitostiach, napr. aj v práve v deň pojednávania, keď napadol sneh bolo ho treba odpratať, spomenula si na otca, že to vždy robieval on. Chýba otec aj pri rodinných oslavách. Odmalička mali veľmi dobrý vzťah. Vo voľnom čase ona otcovi pomáhala. V súčasnej dobe jej chýba, keď potrebuje poradiť v bežných veciach. Keď potrebuje pomôcť. Sú to už dva roky od dopravnej nehody a stále pociťuje nedostatok otcovej prítomnosti. Bezprostredne po tom, ako došlo k nehode, odmietala prijať, že sa to stalo, že išiel na futbalový zápas a už sa nikdy nevráti. Tiež žalobkyňa uviedla, že otec bol vášnivý futbalista. Od mladosti hrával futbal, keď bolo prvé výročie jeho úmrtia, tak jeho kamaráti prišli za rodinou, že by na jeho počesť chceli usporiadať turnaj a teda kamaráti, priatelia a rodina tento turnaj usporiadali. Pre rodinu bolo ťou, že si ľudia na neho takýmto spôsobom spomenuli a preto sa turnaj zopakoval aj na ďalší rok. Tieto memoriály upevňujú rodinné väzby, stretne sa celá rodina, otcovi súrodenci aj priatelia. Podporuje to súdržnosť rodiny a priateľov, ktorí majú otca radi. Z výťažku memoriálu bol ockovi vybudovaný malý spomienkový pomník na mieste, kde došlo k dopravnej nehode.

9. Žalobkyňa v rade 3/ X. M. uviedla, že nebohý X. M. bol jej otec. Prežíva to o to ťažšie, že v deň nehody tam išla. Myslela si, že mu pomôže, ale už sa len prizerala ako ho oživujú. Má na to veľmi zlé spomienky. Čo sa týka vzťahu s otcom, tak bývalí spolu s rodičmi v jednej domácnosti. Všetky starosti aj radosti zdieľali spolu, aj keď to nebolo vždy ružové, vždy dokázali si veci vyjasniť a navzájom si pomôcť. S otcom mala veľmi dobrý vzťah, otec bol ochotný vždy pomôcť, čokoľvek potrebovala. Dennodenne na neho spomína pri bežných záležitostiach, napr. keď pozerajú televízne noviny, vybaví sa jej ako ich vždy pozerali spolu. Keď ráno nenájdu jeho šálku z kávy v dreze aj to im chýba. Keď ide na rodinnú oslavu, tiež má pocit, že stále jej niečo chýba. Ocko bol človek veselý, mal rád ľudí, pomáhal všetkým naokolo. Svedkyňa ďalej uviedla, že stále býva v rodičovskom dome a všetko jej otca pripomína. Napríklad aj to, ako pre X. F. zadovážil bicykel alebo ho chcel učiť bicyklovať a bicykel teraz je tam. Otec bol futbalista a na podnet jeho kamarátov bol zorganizovaný memoriál a tak si ho pripomínajú každý rok. Dnes to poriadajú kamaráti aj celá rodina spolu, je to spomienková akcia. V súvislosti so smrťou otca nevyhľadala žalobkyňa žiadnu lekársku starostlivosť, ale bude trvať ešte dlho kým to z nej opadne. Pokiaľ ide o vodičku, ktorá nehodu spôsobila, tak trest pre ňu nepovažuje za dostatočný. Od nehody s vodičkou N. X. nebola v kontakte. Videla ju len na mieste nehody a potom na trestnom súde. A aj tam sa pozostalým vyhýbala, nenavštívila pozostalých, aby sa ospravedlnila alebo niečo podobné.

10. Žalobca v rade 2/ X. M. uviedol, že nebohý bol jeho otec, veľmi chýba rodine, aj ľuďom v dedine. S otcom bol v dennodennom kontakte. Otec bol ten, kto ho učil rozprávať, plávať, kto ho naučil zarobiť prvú korunu. Otec bol ten, kto mu pomáhal stavať dom. Každý deň potrebovali jeho pomoc. Otec ho naučil, ako poctivou prácou zarobiť peniaze. Je to veľká strata, zo dňa na deň prísť o otca, keď ste niekedy na robote a zavolajú vám, nemôžete prísť a zrazu je po otcovi. S otcom mal až kamarátsky vzťah. Keď bolo treba pomôcť jemu, tak išiel, pomáhali si navzájom. Svedok uviedol, že aj keď sa odsťahoval do vedľajšej dediny, tak otec každý deň alebo každý druhý prišiel na bicykli, že či niečo nepotrebuje. Všetko, čo bolo treba robiť v záhrade, tak robievali spolu, aj okolo domu kosili, planýrovali, bolo úžasné ako dokázali spolu robiť. Keď porobili, tak potom rodina grilovala spolu, aj s deťmi. Svedok uviedol, že robí stavbárinu a každý deň si na otca spomenie, keď chytí „vercajg“ do ruky. Tiež svedok uviedol, že keď sa mu narodil syn Z., tak otec mal veľkú radosť, bol šťastný, že sa sním mohol hrať. Keď bol maličký, tak ho kočíkoval. Stávali spolu snehuliaka, ukazoval mu presne to, čo svedkovi ako svojmu synovi, keď bol

malý. Malý Z. o mal z toho veľkú radosť, že starký mu vymýšľa takú zábavnú hru. Z. už má teraz 7 rokov a nedávno sa pýtal, že kde je ten starký. Na starkého bol veľmi navyknutý, lebo keď prišiel zo škôlky, tak starký sa o neho staral, boli spolu, mali spolu dobrý vzťah. Malý Z. sa už niekoľkokrát pýtal, keď prišiel z kostola, že kde je starký. Na starkého spomína, ako sa ukladajú tehly, ako sa ukladajú obkladačky a dlažba, na to ako sa spolu hrali, spomína na drevené hračky. Nebohý otec hrával so svojim vnúčikom futbal v záhrade, lebo bol futbalista. Z. trávil so starkým aj celé prázdniny.

11. Do spisu boli predložené rodné listy žalobcov, preukazujúce ich vzťah k nebohému X. M.. Z rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/42/2017 vyplýva, že bola medzi obvinenou N. X. a prokurátorom Okresnej prokuratúry v Martine schválená dohoda o vine a treste, kde bola N. X. uznaná za vinnú, že 26.7.2015 viedla motorové vozidlo v smere od obce Žabokreky do obce Necpaly, pričom nesprávne reagovala na správanie sa cyklistu na vozovke, ktorý viedol bicykel v smere od Necpál do obce Žabokreky, kedy ten počas jazdy v dôsledku požitého alkoholu začal prechádzať do jazdnej dráhy osobného motorového vozidla v dôsledku čoho v snahe ho obísť prešla s vozidlom do protismernej časti vozovky, pričom cyklista sa následne vrátil do svojej časti vozovky, kde došlo k čelnému stretu prednej časti vozidla s prednou časťou bicykla, pričom došlo k zraneniu cyklistu X. M., ktorý utrpel zranenia následkom ktorých pri dopravnej nehode na mieste podľahol, čím N. X. spáchala prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej bol uložený peňažný trest vo výmere 3.300 € a pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, bol uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov a súčasne trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu na 4 roky. Z oznámenia o škodovej udalosti je zrejmé, že v dopravnej nehode došlo 26.7.2015 o 13.51 v obci Necpaly.

12. Z oznámenia o poistnom plnení poisťovne KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group vyplýva, že X. M. bola vyplatená suma 768,80 € ako suma náhrady nákladov a výdavkov na pohreb.

13. Do spisu tiež boli predložené oznámenia poisťovne KOOOPERATIVA, a.s. Vienna Insurance Group všetkým žalobcom, z ktorých vyplýva, že nemajetková ujma vzniká v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére fyzickej osoby. Pôvodca neoprávneného zásahu takéhoto vzťahu sa označuje za ohroziteľa porušiteľa práva, nie však za škodcu, preto zo zmluvy o povinnom zmluvnom poistení nie je možné kryť ujmu na osobnostných právach.

14. Zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. Michalom Furíkom, ktorý znalecký posudok bol použitý v rámci trestného konania, vyplýva, že ako vodička, tak aj cyklista mali možnosti na zabránenie vzniku dopravnej nehody, ktoré nevyužili a z technického hľadiska sa tak na vzniku dopravnej nehody podieľali spoločne.

15. Do spisu ďalej bola žalobcami predložená fotodokumentácia, preukazujúca ako rodina trávila spoločný čas s nebohým.

16. Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

17. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa § 4 ods. 1 až 4 Zákona č. 381/2001 Z.z.

(1) Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

(2) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
d) ušlého zisku.

(3) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

(4) Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, vo veci súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ktorej sa žalobcovia domáhali svojim žalobným návrhom, tak táto vyjadruje náhradu za utrpenie, pocity frustrácie, šoku, stresu a smútku za milovanou osobu. Predpokladom vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, sú existencia ujmy spočívajúca v poškodení duševného zdravia žalobcov, resp. porušenie práva na súkromie, porušenie právanej povinnosti, resp. protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov a príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním. Úprava ochrany súkromia, vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť v súkromnej sfére, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Samotná Ústava Slovenskej republiky chráni aj súkromie fyzickej osoby, v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, predovšetkým z citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov zo strany jedného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby.

21. Vykonaným dokazovaním bolo medzi stranami preukázané predovšetkým rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/42/2017, že N. X. spáchala prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona a to tak, že 26.7.2015 o 13:50 viedla osobné motorové vozidlo v smere od obce Žabokreky do obce Necpaly, pričom nesprávne reagovala na správanie cyklistu X. M. na vozovke, ktorý viedol bicykel v smere od Necpál do Žabokriek, kedy tento počas svojej jazdy, aj v dôsledku požitého alkoholu začal prechádzať do jazdnej dráhy osobného motorového vozidla, v dôsledku čoho sa v snahe ho obísť prešla N. X. s vozidlom do protismeru, pričom cyklista sa následne vrátil do svojej časti vozovky, kde došlo k čelnému stretu, pri ktorom X. M. utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol. Jedna z podmienok a to protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby a to N. X. bol teda preukázaný.

22. V súvislosti s dopravnou nehodou žalobcovia v rade 2/ 3/ a 4/ prišli o otca a žalobca v rade 5/ o starého otca. V prípade usmrtenia blízkej osoby je vnímaná intenzita nepriaznivého následku ako objektívne veľmi vysoká, lebo sa jedná o následok nereparovateľný, obsahujúci prvok nečakanosti. Úmrtie blízkej osoby je považované za zásah do práva na súkromie a teda aj druhá podmienka a to existencia ujmy bola preukázaná a tiež bola nepochybne preukázaná aj príčinná súvislosť medzi ujmou a protiprávnym konaním N. X..

23. Podľa názoru súdu zák. č. 381/2001 Z. z. v ustanovení § 15 zaviedol všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby, preto v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si môže poškodený v danom prípade žalobcovia vybrať, či nárok na náhradu škody uplatnia voči škodcovi alebo voči poisťovateľovi alebo voči obidvom. Vo vzťahu k poisťovní ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu a to vo výške v kom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti

poistiteľa plniť je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla. Podľa názoru vysloveného uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III Ús/66/2016, právne predpisy členských štátov týkajúce sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám, obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Všeobecnú súdy sú preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. Súdny dvor požaduje od vnútroštátnych súdov, aby práve v prípade nesplnenia povinnosti riadnej transpozície smernice členským štátom vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité v súlade s cieľmi smernice (smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES). Ústavný súd ďalej vyslovil, že členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa ich vnútroštátneho práva, bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami smerníc Rady 72/166/EHS, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES a smernica Rady 902/232/EHS. Zhrnújúco Ústavný súd konštatoval a tento záver si osvojil aj Okresný súd, že je potrebné ustáliť, či extenzívny výklad pojmu škoda použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení bude viesť k aplikácii práva contra legem alebo či naopak, zaužívané výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí dotknutých právnych inštitútov a kategórii umožňuje zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú ujmu aprobovanú in abstracto v ustanoveniach Obč. zákonníka o ochrane osobnosti. V danom prípade súd dospel k záveru, že nemajetková ujma je škodou, ktorá je pokrývaná v zmysle ustanovení Zákona č. 381/2001 Z. z. a teda pasívna legitímácia žalovaného v danom spore je tiež preukázaná.

24. Súd určuje výšku nároku podľa svojej úvahy, pričom prihliada predovšetkým k závažnosti vzniknutej ujmy a k okolnostiam, za ktorých porušeniu práva došlo. Zmyslom peňažného zadosťučinenia je výhradne zmiernenie následkov vzniknutej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby, takže nejde o reparáciu celej nemajetkovej ujmy a súd sa veľmi dôsledne zaoberal všetkými dôkazmi, ktoré boli na pojednávaní vykonané. Vyhodnocoval ich vo vzťahu k určovaniu výšky nemajetkovej ujmy. Súd ustálil, že bolo nenapraviteľným spôsobom zasiahnuté do práv žalobcov, práva rodiny, práva na život, na udržiavanie blízkych rodinných vzťahov. Žalobcovia boli zasiahnutí, veľmi výrazným spôsobom v citovej oblasti. V zásade v prípade usmrtenia je intenzita nepriaznivého následku objektívne veľmi vysoká. V danom prípade súd bral do úvahy, že žalobcovia v rade 2/, 3/ a 4/ prišli o milovaného otca, s ktorým ako vyplynulo z rozsiahleho dokazovania, všetky deti udržiavala intenzívny veľmi blízky vzťah, skoro každodenne sa stretávali, spoločne riešili radosti aj starosti. K usmrteniu otca žalobcovia v jeho rade 2/ až 4/, jeho deti, stratili nenávratne možnosť rozvíjať vzťah rodiča a dieťaťa. Napriek tomu, že od dopravnej nehody uplynul značný čas, všetky deti do dnešnej doby intenzívne pociťujú stratu rodiča. Všetky deti si s otcom nesmierne rozumeli, otec bol ten, kto ich učil stáť na vlastných nohách, kto ich učil riešiť životné situácie. A vo všetkom bol nápomocný. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodina nebohého X. M. bola rodinou veľmi súdržnou, v ktorej boli silné citové väzby. Absencia jedného z rodičov bude žalobcov v rade 2/ až 4/ sprevádzať celým ich ďalším životom a to aj napriek tomu, že sú už dospelí a dvaja z nich majú aj svoje vlastné rodiny. V danom prípade súd morálne zadosťučinenie vo forme právneho postihu vodičky, ktorá spôsobila dopravnú nehodu, súd nepovažuje za dostatočnú, pričom súd vychádzal aj zo skutočností, že vodička sa žiadnym spôsobom nesnažila zmierniť následok, ktorý vyvolala pozostalých nekontaktovala, neospravedlnila sa im, pričom žalobca v rade 2/ X. M. uviedol, že ospravedlnenie by pre nich znamenalo viac ako akýkoľvek trest.

25. Na druhej strane pri určovaní výšky náhrady, súd bral do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, kde podľa znaleckého posudku kolíznú situáciu, pri ktorej zahynul nebohý X. M.E. zavinili obidvaja aj vodička aj cyklista X. M.. Na vzniku nehody sa podieľali spoločne. A súd preto za primeranú náhradu pre žalobcov v rade 2/, 3/ a 4/ považoval sumu 7.500 € pre každého, pokiaľ ide o žalobcov v rade 2/, 3/ a 4/.

26. Pokiaľ ide o žalobcov v rade 5/, ktorým bol maloletý F. M., súd tohto osobne na pojednávaní nevypočul, pretože bral do úvahy skutočnosť, že výsluch na pojednávaní by mohol vyvolať v maloletom negatívne spomienky a mohol by ho citovo veľmi zasiahnuť, preto sa súd uspokojil s výpoveďou jeho zákonného zástupcu a ktorý bol súčasne aj žalobcom v rade 2/ a to výpoveďou X. M.. X. M. opísal vzťah svojho syna F. so starým otcom ako veľmi intenzívny, veľmi krásny. Starý otec ho vychováva a starý otec vnuka vychovával presne tak isto, ako vychovával v minulosti svojho syna X.. Nebohý X. M.

bol murár, vnúčika od útleho veku zaučal svojmu remeslu a často mu vnuk pomáhal. Okrem toho súd zistil, že vášňou nebohého X. M. bol futbal, ku ktorému viedol ako svojho syna X. M., tak samozrejme aj svojho vnuka F.. Nebohý X. M. sa o vnúčika staral od útleho veku, podieľal sa na jeho výchove, vnúčik chodieval k nemu na prázdniny a trávil s ním voľné chvíle. Je preto samozrejme, vzhľadom na intenzitu tohto vzťahu, že vnuk do dnešnej doby silno vníma stratu starého otca, neustále na neho spomína, pýta sa, kde vlastne starý otec je, čo je s ním. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, všetky tieto okolnosti súd zobral do úvahy a tiež vzal do úvahy aj skutočnosť, že primárne silnejšie je puto rodiča a dieťaťa ako dieťaťa a starého rodiča, vzhľadom k tomu aj výška náhrady u maloletého F. bola nižšia ako u ostatných žalobcov a za primeranú súd považoval sumu 6.500 €.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu žalobcovia v rade 2/, 3/ a 4/ mali vo veci plný úspech a preto im vzniklo voči žalovanému právo na stopercentnú náhradu trov konania o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Pokiaľ ide o maloletého F., bola požadovaná výška náhrady 7.500 €. Súd priznal sumu 6.500 € a vo zvyšku žalobu zamietol. Úspech žalobcu v rade 5/ bol teda 86,67 %-ný a úspech žalovaného vo vzťahu k žalobcovi 5/ bol 13,33 %-ný. Potom čistý úspech žalobcu v rade 5/ predstavoval 73,34 %, v ktorej výške má žalobca v rade 5/ voči žalovanému právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.